

BCP

Machinist HD, Machinist DV, Allround Machinist

Versie
mei 2025

Inhoudsopgave

Inleiding.....	4
Beroepstandaard.....	5
Mogelijke functienamen.....	5
Wettelijke- en branchevereisten	5
Werkomgeving.....	7
Beroepshouding	7
Rol, verantwoordelijkheid en zelfstandigheid	8
Complexiteit.....	8
Taal en rekenen.....	9
Relevante hulpmiddelen	10
Verwante beroepen en loopbaanperspectief.....	11
Kerntaken en werkprocessen in het beroep.....	12
Kerntaak 1. Voorbereiden van reinigingswerkzaamheden	12
Werkproces 1.1 Verzamelen van benodigd materiaal, gereedschap en apparatuur	12
Werkproces 1.2 Gereedmaken materieel en aansluiten hulpmiddelen	12
Keuzes en dilemma's bij kerntaak 1	13
Vakkennis en vaardigheden bij kerntaak 1	13
Beroepscompetenties bij kerntaak 1	19
Kerntaak 2. Uitvoeren van reinigingswerkzaamheden	24
Werkproces 2.1 Voert reinigingswerkzaamheden uit	24
Werkproces 2.2 Vervoert (gevaarlijke) stoffen	24
Werkproces 2.3 Afronden van werkzaamheden	24
Werkproces 2.4 Klein onderhoud en verhelpen (kleine) storingen	25
Keuzes en dilemma's bij kerntaak 2.....	25
Vakkennis en vaardigheden bij kerntaak 2	25
Beroepscompetenties bij kerntaak 2	26
Kerntaak 3. Functioneel leiding geven	27
Werkproces 3.1 Verzorgt instructies en sturing	27
Werkproces 3.2 Controleert en lost problemen op.....	27
Keuzes en dilemma's bij kerntaak 3.....	27

Vakkennis en vaardigheden bij kerntaak 3	28
Beroepscompetenties bij kerntaak 3	28
Kerntaak 4. Ritten uitvoeren	29
Werkproces 4.1 Bereidt de rit voor	29
Werkproces 4.2 Voert de rit uit	29
Werkproces 4.3 Handelt bij incidenten	29
Keuzes en dilemma's bij kerntaak 4	30
Vakkennis en vaardigheden bij kerntaak 4	30
Beroepscompetenties bij kerntaak 4	31
Ontwikkelingen	32
Arbeidsmarkt, trends en innovaties	32
Wetgeving en regelgeving	32
Colofon	33
Bronnen	33

Inleiding

In dit document is het beroepscompetentieprofielen (bcp's) van de Machinist Hogedrukwagen, Machinist Druk Vacuümwagen en Allround Machinist beschreven. Een bcp geeft een beschrijving van goed vakmanschap van een vakvolwassen beroepsbeoefenaar. Het is een standaard voor de sector en vormt een brondocument bij het ontwikkelen van beroepsopleidingen, cursussen, trainingen en workshops.

De wijze waarop de in Nederland gevestigde bedrijven voor Industriële reiniging hun doelstellingen realiseren, kunnen verschillend zijn. De kerntaken en bijbehorende beroepscompetenties van het beroep zijn in essentie bij alle bedrijven hetzelfde wat betreft de uitvoering. Dit betekent niet dat bij nadere uitwerking het beroep in alle bedrijven op eenzelfde manier wordt toegepast. Bedrijven houden de vrijheid om hun eigen functieprofielen op te stellen.

Samenvatting

De Machinist is een vakman, werkzaam bij bedrijven in de Industriële Reiniging. De Machinist kan werkzaam zijn als Machinist Hogedrukwagen, Machinist Vacuümwagen of Allround Machinist.

De Machinist bestuurt het voertuig waarmee gereinigd wordt en bedient de reinigungsapparatuur.

De Machinist Druk Vacuümwagen en de Allround Machinist kunnen ook gevaarlijke stoffen vervoeren.

De Machinist werkt op het terrein van de opdrachtgever met een team dat dagelijks kan wisselen.

Hij bedient het materieel en materiaal zorgvuldig en geeft het team instructie over het uit te voeren werk. De Machinist bewaakt de veiligheid, communiceert gemakkelijk met collega's en andere betrokkenen.

Hij werkt in de openlucht en in besloten ruimten. De Machinist kan zich verder ontwikkelen tot Voorman en Uitvoerder.

Beroepstandaard

MOGELIJKE FUNCTIENAMEN

- Machinist IR
- Machinist Hogedrukwagen (HD)
- Machinist Druk Vacuümwagen (DV)
- Allround Machinist (Allround)

WETTELIJKE- EN BRANCHEVEREISTEN

Wettelijke beroepsvereisten

Voor Machinist (HD, DV en Allround) gelden wettelijke beroepsvereisten: Ja

Verplicht

- Rijbewijs C
- Vakbekwaamheid (Code 95)

Branche vereisten

Voor Machinist (HD, DV en Allround) gelden branchevereisten: Ja

Verplicht

- Basisveiligheid VCA
- SIR Adembescherming AB-B
- Cursus Begeleiden (Orsima)
- Rijbewijs C
- Vakbekwaamheid (Code 95)

Aanbevolen

- VOL VCA
- BHV
- Gasmeteren
- Verplaatsen van lasten
- Werken als buitenwacht (mangatwacht)
- Rijbewijs E bij C

Orsima standaard

De aangegeven certificaten heeft de branche Orsima als standaard vastgesteld. Het is voor bedrijven in individuele gevallen mogelijk om hier onderbouwd van af te wijken.

Voor [Machinist \(HD, Allround\)](#) gelden branchevereisten: Ja

Verplicht

- SIR Hoge Druk Operator-Machinist (HDO-M)

Voor [Machinist \(DV, Allround\)](#) gelden branchevereisten: Ja

Verplicht

- SIR Druk Vacuüm Machinist

Aanbevolen

- ADR / VLG

WERKOMGEVING

De Machinist werkt in bedrijven die behoren tot de Industriële Reiniging. Het doel van zijn functie is het uitvoeren van diverse soorten industriële reinigingswerkzaamheden, waarbij gebruik gemaakt wordt van materieel zoals hogedruk-, vacuüm- en vacupress wagens, door ermee te rijden en door ze te bedienen.

De werkzaamheden vinden plaats op locatie bij de opdrachtgever of in de openbare ruimte (bijvoorbeeld bij rioolreiniging).

Het industrieel reinigen bestaat uit, hoge druk werkzaamheden, het opzuigen van producten met vacuüm en/of het opslaan van verontreinigingen.

Het reinigen gebeurt inwendig (bijvoorbeeld in tanks) of uitwendig (bijvoorbeeld vaten, delen van productie-installaties, buitenterreinen en betonnen constructies).

BEROEPSHOUDING

De Machinist ziet bij de voorbereiding en uitvoering van de werkzaamheden toe op het veilig en efficiënt gebruik van diverse soorten apparatuur, handmatige gereedschappen en materiaal.

In het bijzonder is de Machinist betrokken bij het uitvoeren van ritten met de hogedruk- of vacuümwagen. Bij het rijden met het materieel wordt van de Machinist verwacht dat hij op een professionele wijze aan het verkeer deelneemt en zijn voertuig geschikt houdt voor het vervoer van lading. Hij dient zodanig te rijden dat schade aan mensen en andere auto's voorkomen wordt.

De Machinist maakt de installatie op zijn wagen gereed en zorgt ervoor dat hulpmiddelen juist zijn aangesloten en aangekoppeld.

Hij is verantwoordelijk voor het instellen/inregelen van de apparatuur, het uitvoeren van de reinigingswerkzaamheden en het uitvoeren van diverse ondersteunende taken.

De Machinist wil zich blijven ontwikkelen.

De Machinist (DV, Allround) wordt ingeschakeld bij het vervoeren en lossen van eventuele opgeslagen (vloeï-)stoffen. Dit doet hij op de toegewezen losplaats, op locatie of bij een extern bedrijf.

ROL, VERANTWOORDELIJKHEID EN ZELFSTANDIGHEID

De Machinist is verantwoordelijk voor de uitvoering van zijn eigen werk en draagt verantwoordelijkheid voor het werk van de betrokken Medewerkers Industriële Reiniging waarmee hij samenwerkt. Hij stuurt de betrokken medewerkers aan. In voorkomende gevallen treedt hij op als begeleider van (jonge/nieuwe) collega's, die hij begeleidt bij de uitvoering van het uit te voeren werk.

De Machinist moet werken volgens de gegeven werkinstructie, waarbij hij rekening moet houden met procedures en voorschriften met betrekking tot hygiëne, Arbo, veiligheid en milieu.

De Machinist is zich bewust van de mogelijke gevolgen van zijn handelen. Hij is voortdurend waakzaam en roept altijd direct hulp in als hij (dreigende) (ver-)storingen of problemen niet zelf kan oplossen.

De Machinist is flexibel inzetbaar op meerdere werkplekken en beschikt over het aanpassingsvermogen om te kunnen omgaan met veranderingen in het werkproces.

COMPLEXITEIT

De complexiteit van de werkzaamheden van de Machinist wordt bepaald door de gang van zaken die bij een normale procesgang aan de orde is.

De Machinist moet daarnaast in afwijkende situaties inschatten of hij de situatie zelf op kan lossen of hulp in moet roepen van een collega.

De werkzaamheden zijn afwisselend of routinematig van aard. De Machinist is in staat zelfstandig problemen van beperkte omvang op te lossen.

Hij werkt zelfstandig aan systemen, kent procedures en veiligheidsvoorschriften en past deze goed toe. De Machinist kan zelfstandig beoordelen of hij hulp in moet roepen als er sprake is van een te groot risico of als de instructie onduidelijk is.

Indien nodig informeert en overlegt hij met de collega's, leidinggevende en/of andere (externe) betrokkenen.

De Machinist zorgt ervoor dat de veiligheid van zijn medewerkers wordt gegarandeerd.

TAAL EN REKENEN

In deze paragraaf wordt omschreven welke vaardigheden van de (vreemde) taal belangrijk zijn en in welke mate deze belangrijk zijn voor het uitoefenen van het beroep Machinist (HD, DV, Allround).

Beschrijving van de niveaus:

1. Kan eenvoudige boodschappen begrijpen en gebruiken.
2. Kan regelmatig voorkomende uitdrukkingen begrijpen. Kan communiceren over alledaagse kwesties.
3. Kan belangrijke punten uit duidelijke standaardteksten over vertrouwde onderwerpen begrijpen. Kan zich mondeling uitdrukken in de meeste veelvoorkomende situaties. Kan een beschrijving geven van ervaringen, gebeurtenissen en mening.
4. Kan de hoofdgedachte van een ingewikkelde tekst begrijpen. Kan zich vloeiend uitdrukken en een gesprek voeren zonder dat dit moeite kost. Kan teksten opstellen, kan een mening geven en kan argumenteren.
5. Kan lange en moeilijke teksten begrijpen en kan zich vloeiend en spontaan uitdrukken. Kan de taal flexibel en effectief gebruiken en kan gedetailleerde teksten produceren.

De Machinist (HD, DV, Allround) beheerst Nederlands of Engels op het aangegeven niveau als eerste taal.

Nederlands of Engels (1^e taal)

	1	2	3	4	5
Luisteren			X		
Gesprekken voeren			X		
Lezen			X		
Schrijven		X			

De Machinist (HD, DV, Allround) kan Nederlands of Engels als tweede taal op een lager niveau beheersen, zoals aangegeven in het overzicht.

Nederlands of Engels (2^e taal)

	1	2	3	4	5
Luisteren		X			
Gesprekken voeren		X			
Lezen		X			
Schrijven		X			

Voor het uitvoeren van de werkzaamheden van het beroep Machinist (HD, DV, Allround) is beheersing van Engels als tweede taal noodzakelijk.

(Be)rekenen

- Ruimtelijk inzicht hebben voor het werken met materieel en materiaal.
- Rekenen (kennis van formules) met gewichten, oppervlakten en volumes.

RELEVANTE HULPMIDDELEN

Machinist (HD, DV, Allround)

- Richtlijnen, procedures en veiligheidsvoorschriften
- Gereedschappen
- Persoonlijke beschermingsmiddelen
- Hijs- en Transportmiddelen
- Reinigingsmachines en -apparatuur

Machinist (DV, Allround)

- Vacuümwagen
- Vacupress wagen

Machinist (HD, Allround)

- Hogedrukwagen

Verwante beroepen en loopbaanperspectief

In dit hoofdstuk worden de verhoudingen tussen de beroepsbeoefenaar en andere beroepen weergegeven. Hoe verhouden de beroepen zich tot elkaar en waar zijn logische loopbaanontwikkelingen mogelijk?

Verwante beroepen

Er zijn geen verwante beroepen. De mensen die in Industriële Reiniging aan het werk gaan, blijven daar in de regel de rest van hun loopbaan werkzaam.

Loopbaanperspectief

Voor de Machinist (HD, DV, Allround) bestaan loopbaanmogelijkheden naar de functies Voorman en Uitvoerder.

Deze doorgroeimogelijkheden komen tot stand door het verder opdoen van werkervaring, training on the job en het volgen van cursussen en opleidingen.

Kerntaken en werkprocessen in het beroep

In dit hoofdstuk zijn de kerntaken van de beroepen Machinist (HD, DV, Allround) omschreven. Een *kerntaak* is een kenmerkende taak binnen de beroepsuitoefening. Het betreft een substantieel deel van de beroepsuitoefening naar omvang, tijdsbeslag, frequentie en/of belang. Een *werkproces* is een afgebakend onderdeel van een kerntaak. Het werkproces kent een begin en een eind en heeft een resultaat. De werkprocessen worden in handelingen beschreven.

De kerntaken zijn voor de beroepen gelijk omschreven.

Bij het werkproces zijn bijzonderheden voor een specifieke variant van het beroep aangegeven als dat relevant is. Dan is er ook specifiek bij vermeld voor welke variant van het beroep de bijzonderheid geldt.

KERNTAAK 1. BEREIDT REINIGINGSWERKZAAMHEDEN VOOR

Werkproces 1.1 Verzamelen van benodigd materiaal, gereedschap en apparatuur

Beschrijving werkproces

De Machinist zorgt in de voorbereiding van de reinigingswerkzaamheden ervoor dat materiaal en gereedschappen verzameld zijn.

De Machinist voert een controle uit op de wagen en op de slangen. Hij rijdt de wagen naar de werkplek.

Resultaat

- Procedures, richtlijnen en veiligheidsvoorschriften zijn in goede mate nageleefd.
- Het reinigingsproces kan optimaal verlopen.
- Controles hebben geen bijzonderheden opgeleverd.

Werkproces 1.2 Gereedmaken materieel en aansluiten hulpmiddelen

Beschrijving werkproces

Hij maakt de installatie op z'n wagen gereed voor gebruik (hoge druk of vacuüm).

De Machinist sluit en koppelt ter plaatse de reinigingsmachines en -apparatuur aan en test de werking.

Resultaat

- Procedures, richtlijnen en veiligheidsvoorschriften zijn in goede mate nageleefd.
- Het reinigingsproces kan optimaal verlopen.
- Controles hebben geen bijzonderheden opgeleverd.

KEUZES EN DILEMMA'S BIJ KERNTAAK 1

- Beslissen wanneer hij moet overleggen met collega's en/of leidinggevende.
- Altijd controleren of er veilig gewerkt kan worden.
- Bij het voorbereiden van de werkzaamheden onder alle omstandigheden rekening houden met alle richtlijnen, procedures en veiligheidsvoorschriften.

VAKKENNIS EN VAARDIGHEDEN BIJ KERNTAAK 1

Verplichte vakkennis

Machinist (HD, DV, Allround) Verplicht (VCA)

- Kennis van het veilig voorbereiden, bespreken en inspecteren van de werkzaamheden (Denk bijvoorbeeld aan: regelgeving en veiligheidsregels, veiligheid, overleg en inspecties, preventie)
- Kennis van het veilig uitvoeren van werkzaamheden (Denk bijvoorbeeld aan: werkplek, PBM's, Arbeidsmiddelen, specifieke werkzaamheden en omstandigheden)
- Kennis van het veilig beheersen van specifieke gevaren (Denk bijvoorbeeld aan: gevaarlijke stoffen, elektriciteit en straling, brand en explosie)
- Kennis van het veilig beheersen van incidenten en noodsituaties (Denk bijvoorbeeld aan: ongevallen, noodsituaties).

(Adembescherming AB-B)

- Kennis van de werking van de ademhaling.
- Kennis van de verantwoordelijkheden van opdrachtgever en aannemer bij werkzaamheden met adembescherming.
- Kennis van een Taak Risico Analyse (TRA) en een Laatste Minuut Risicoanalyse (LMRA).
- Kennis van adembeschermingsmiddelen, voorschriften, onderhoud, controle en keuringseisen.
- Kennis van SIR-risico categorieën.
- Kennis van gelaatstukken (ticht fit middelen en loose fit middelen).
- Kennis van draagtijden en werkbelasting voor adembeschermingsmiddelen.
- Kennis van de verschillende soorten afhankelijke adembeschermingsmiddelen en hun specifieke toepassingsgebied.
- Kennis van veiligheidsrisico's en de daaraan verbonden beheersmaatregelen.
- Kennis van aandachtspunten bij het gebruik van een adembeschermingsmiddelen.

(Rijbewijs B/E, C/E, Vakbekwaamheid (Code 95))

- Kennis van Verkeer
- Kennis van Techniek
- Kennis van Administratie

Machinist (HD, Allround) Verplicht
(Hoge Druk Operator-Machinist (HDO-M))

- Kennis van methoden van hogedrukreiniging.
- Kennis van een TRA.
- Kennis van spuitmethoden.
- Kent veel voorkomende storingen.
- Kent de regels en procedures voor keuringen en inspecties.

Machinist (DV, Allround) Verplicht
(Druk Vacuüm Machinist)

- Kennis van werkvergunning en werkinstructie
- Kent de rollen en verantwoordelijkheden binnen het team dat ingezet wordt bij een werkopdracht
- Kennis van het inrichten en afbakenen van het werkgebied
- Kent de aandachtspunten en risico's bij het reinigen van een vacuümtank
- Kennis van kenmerken en toepassingsmogelijkheden van drukvacuümwagen, drogestoffenwagen en de combi drukvacuümwagen
- Kent de voor- en nadelen van de verschillende typen pompen
- Kent de verschillende beveiligingen van de drukvacuümwagen
- Kent de product-specifieke gevaren
- Kent de regels en procedure voor keuringen en inspecties

Aanbevolen vakkennis

Machinist (HD, DV, Allround) Aanbevolen
(VOL VCA)

- Kennis over het geven van instructies bij veilig werken.
- Kennis van aandachtspunten bij het houden van toezicht op werkzaamheden.
- Kennis over het aanspreken op gedrag.

(BHV)

- Kennis van de kenmerken van brand en branduitbreiding.
- Kennis van verschillende blusmiddelen en de toepassing.
- Kennis van het verlenen van eerste hulp.
- Kennis van alarmering bij incidenten.
- Kennis van veiligheid (algemene en specifieke veiligheidsregels).
- Kennis van vaktechniek.

(Gasmeteren)

- Kennis van Arbo-regelgeving.
- Kennis van de meetapparatuur.
- Kennis van de meetmethode.
- Kennis en inzicht van de meetresultaten en de maatregelen.

- Basiskennis van gassen.
- Kennis van gevaren en risico's.
- Kennis van kenmerken van besloten ruimten.

(Verplaatsen van lasten (ABvL))

- Kennis van wetgeving (Arbo en ISO 12480 (veilig gebruik van kranen)).
- Kennis van veiligheid (algemene en specifieke veiligheidsregels).
- Kennis van vaktechniek.

(Werken als buitenwacht (mangatwacht))

- Kennis van de kenmerken van besloten ruimte.
- Kennis van doel, inhoud, betrokken verantwoordelijken van de werkvergunning.
- Kennis van taken van de buitenwacht.
- Kennis van de Arbowet (zoals verantwoordelijken, benodigde maatregelen).
- Kennis van algemene veiligheids- en milieuregels (omschrijven en belang uitleggen).
- Kennis van specifieke risico's (zoals gevaren besloten ruimten, gevaren gebruik apparatuur en gereedschap, aandachtspunten bij werken in besloten ruimten).
- Kennis van maatregelen om veilig te werken.
- Kennis van werkvergunningen.
- Kennis van een alarmsituatie.

(Rijbewijs E bij C)

- Kennis van vaktechniek.

Machinist (DV, Allround) Aanbevolen

(ADR)

- Kent de algemene voorschriften bij het vervoer van gevaarlijke stoffen.
- Kent de belangrijkste soorten van gevaar.
- Kennis van afvalstoffen in relatie tot milieubescherming.
- Kennis van verschillende soorten van gevaar en bijpassende preventie- en veiligheidsmaatregelen.
- Kennis van EHBO.
- Kennis van kenmerking, etikettering en oranje borden.
- Kennis van voorschriften voor het vervoer van gevaarlijke stoffen.
- Kent het doel en de werking van de technische uitrusting van voertuigen.
- Kent samenladingsverboden in voertuig of container.
- Kennis (van voorzorgsmaatregelen bij) laden en lossen gevaarlijke goederen.

(VLG)

- Kennis van wet- en regelgeving.
- Kennis van algemene voorschriften.
- Kennis van classificatie van gevaarlijke goederen.
- Kennis van documenten.
- Kent de voorschriften voor verpakkingen, bulkcontainers, tanks, MEGC's en MEMU's.
- Kennis van het aanbrengen van kenmerken, (grote) etiketten en oranje borden.
- Kennis van vrijstellingen, voorschriften voor het vervoer, het laden, lossen en de behandeling van de lading.
- Kennis van voorschriften voor de bemanning, uitrusting en exploitatie.
- Kennis van eisen met betrekking tot de constructie en goedkeuring van voertuigen.
- Kennis van preventie- en veiligheidsmaatregelen.

Verplichte vaardigheden

Machinist (HD, DV, Allround) Verplicht (Adembescherming AB-B)

- Kan het ademluchttoestel gereed maken voor gebruik.
- Kan het ademluchttoestel op- en afzetten.
- Kan een ademluchtlijnsysteem gereedmaken en controleren voor, tijdens en na gebruik.
- Kan een parcours afleggen en werkzaamheden uitvoeren met gebruik van een ademluchttoestel of ademluchtlijnsysteem.
- Kan gasdetectie gebruiken.
- Kan reageren op noodsituaties.
- Kan verschillende adembeschermingsmiddelen gebruiken.

(Cursus Begeleiden (Orsima))

- Kan instructie geven.
- Kan een collega begeleiden.
- Kan informatie delen.
- Kan samenwerken.
- Kan een collega motiveren.

(Rijbewijs C, Vakbekwaamheid (Code 95))

- Kan een rijklarcontrole uitvoeren.
- Kan professioneel rijden.
- Heeft verkeersinzicht tijdens het rijden.
- Kan bijzondere verrichtingen uitvoeren.
- Beheerst het voertuig.
- Let bij het rijden op veiligheid en ergonomie.

Machinist (HD, Allround) Verplicht (Hoge Druk Operator-Machinist (HDO-M))

- Kan instructie geven aan spuiters.
- Kan installatie controleren en gereed maken voor gebruik.
- Kan als aanspreekpunt optreden tijdens de werkzaamheden.
- Kan verschillende spuitmethoden van volautomatisch reinigen uitvoeren.
- Kan verschillende toebehoren gebruiken.
- Kan spuitwerkzaamheden in verschillende werkomstandigheden uitvoeren.
- Kan een hoge druk installatie veilig bedienen.
- Kan acties ondernemen om risico's van werken met hoge druk te beheersen.

Machinist (DV, Allround) Verplicht (Druk Vacuüm Machinist)

- Kan PBM's op de juiste manier gebruiken.
- Kan instructie geven aan vacuüm hulpkracht.
- Kan gebruik-gereed controle uitvoeren.
- Kan als aanspreekpunt optreden tijdens de werkzaamheden.
- Kan bepalen op welke manier stoffen het beste gelost kunnen worden.
- Kan de tank van de druk vacuüm tank betreden.
- Kan de druk vacuüm wagen veilig bedienen.
- Kan de dagelijkse controle uitvoeren.
- Kan (eenvoudige) storingen herkennen.

Aanbevolen vaardigheden

Machinist (HD, DV, Allround) Aanbevolen (BHV)

- Kan een beginnende brand blussen.
- Kan preventiemaatregelen nemen.

(Verplaatsen van lasten (ABvL))

- Kan lasten veilig verplaatsen.

(Werken als buitenwacht (mangatwacht))

- Kan de vluchtrichting bepalen op basis windrichting.
- Kan gevaren signaleren in de omgeving en de buitenkant van de besloten ruimte.
- Kan handelen bij veranderende omstandigheden, gericht op veiligheid.
- Kan de juiste procedure toepassen bij afsluiten van besloten ruimte.
- Kan de juiste procedure bij alarm volgen.
- Kan het noodplan/reddingsplan toepassen.

- Kan de juiste procedure bij evacuatie toepassen.

(Rijbewijs E)

- Kan professioneel rijden.
- Kan bijzondere verrichtingen uitvoeren.
- Beheerst het voertuig.

BEROEPSCOMPETENTIES BIJ KERNTAAK 1

Competentie 1. Werkt veilig, hygiënisch, kosten- en milieubewust

Gedragscriteria Machinist

- Signaleert en meldt onveilige situatie en niet-milieubewust handelen.
- Reageert alert en actief op het ontstaan van onveilige situaties.
- Handelt adequaat in noodsituaties.
- Gaat efficiënt en bewust om met het materiaal / de grondstoffen.
- Houdt de werkplek overzichtelijk en schoon.
- Gebruikt materialen, gereedschappen en voorgeschreven PBM's op de juiste wijze.
- Gebruikt materieel op de juiste wijze.
- Controleert eigen PBM's.
- Spreekt collega's aan op onzorgvuldig gebruik van PBM's.
- Verzamelt afval / restmateriaal en sorteert dit volgens voorschriften.
- Voert afval / restmateriaal af volgens voorschriften.
- Voert alle werkzaamheden uit volgens de geldende voorschriften voor veiligheid, Arbo en milieu.
- Wijst anderen op risico's van onveilige situaties.
- Doet suggesties bij niet-milieubewust handelen.
- Spreekt anderen aan op onveilig en/of niet-milieubewust gedrag.
- Werkt kostenbewust.
- Doet verbetersuggesties bij de verantwoordelijk persoon.

Competentie 2. Plant en organiseert de werkzaamheden

Gedragscriteria Machinist

- Verzamelt en interpreteert relevante informatie.
- Gebruikt relevante informatie, zoals instructies en werkopdracht.
- Plant en organiseert de eigen werkzaamheden.
- Verzamelt de juiste materialen, gereedschappen en hulpmiddelen.
- Maakt materialen, gereedschappen en apparatuur klaar voor gebruik.
- Werkt volgens veiligheidsprocedures voorschriften en werkinstructies.
- Controleert of bedrijfs- en veiligheidsvoorschriften opgevolgd zijn.
- Schakelt indien nodig de leidinggevende of collega's in.
- Stelt de middelen en mensen vast die nodig zijn voor de werkuitvoering.
- Stelt duidelijke doelen.
- Stelt prioriteiten.
- Bewaakt de voortgang van de uitvoering van het werk.
- Organiseert de werkzaamheden van collega's.

Competentie 3. Gebruikt de juiste materialen en middelen

Gedragscriteria Machinist

- Kent de gebruiksmogelijkheden van materialen en middelen.
- Kiest de juiste materialen en middelen om de werkzaamheden uit te voeren.
- Maakt verantwoord gebruik van materialen en middelen.
- Gaat efficiënt om met materialen en middelen.
- Pleegt dagelijks onderhoud aan materialen en middelen volgens bedrijfsnormen.
- Maakt geen oneigenlijk gebruik van materialen en middelen.
- Bergt materialen en middelen schoongemaakt en veilig op.

Competentie 5. Communiceert met collega's, leidinggevende en externen

Gedragscriteria Machinist

- Hanteert correcte omgangsvormen.
- Past zich aan de bedrijfscultuur aan.
- Maakt werkafspraken met collega's.
- Komt gemaakte werkafspraken na of informeert tijdig dat dit niet lukt.
- Luistert aandachtig en toont geduld.
- Vraagt naar noodzakelijke informatie.
- Vraagt zo nodig door als het niet duidelijk is.
- Brengt een boodschap kort en duidelijk over.
- Vraagt collega's om hulp als hij er niet uit komt.
- Legt een probleem op duidelijke wijze voor aan leidinggevende of betrokkenen.
- Neemt actief deel aan werkbesprekingen.
- Gaat in goede harmonie om met collega's en leidinggevende.
- Draagt bij aan een positieve werksfeer.
- Toont interesse in het werk van anderen.

Competentie 6. Werkt samen met anderen

Gedragscriteria Machinist

- Houdt zich aan de afspraken.
- Houdt rekening met verschillen tussen mensen en hun manier van werken.
- Geeft feedback aan collega's.
- Ontvangt feedback van collega's.
- Gaat constructief om met feedback van collega's.
- Vraagt collega's om hulp als hij er zelf niet uitkomt.
- Stelt het resultaat van het team centraal.
- Toont zich gemotiveerd.
- Is flexibel in de uitvoering van taken.
- Stimuleert de samenwerking.
- Behandelt alle collega's gelijkwaardig.
- Deelt relevante informatie met collega's.
- Spreekt collega's aan op hun verantwoordelijkheid.
- Motiveert en stimuleert collega's.
- Houdt rekening met de gevolgen die acties voor anderen buiten het team kunnen hebben.

Competentie 7. Zorgt voor kwaliteit van het uitgevoerde werk

Gedragscriteria Machinist

- Overlegt met collega's, leidinggevenden en externen.
- Signaleert afwijkingen en meldt dit.
- Spreekt collega's aan op niet-kwaliteitsbewust handelen.
- Werkt volgens procedures en voorschriften.
- Controleert het eigen werk tijdens en na afloop van de uitvoering.
- Controleert het werk van anderen tijdens en na afloop van de uitvoering.
- Ondersteunt collega's bij oplossen van kwaliteitsproblemen.
- Evalueert het werkproces en doet voorstellen ter verbetering.

Competentie 8. Werkt aan eigen ontwikkeling

Gedragscriteria Machinist

- Brengt met de leidinggevende in kaart wat goed en nog beter kan in het werk.
- Bepaalt met de leidinggevende welke beroepscompetenties hij verder moet ontwikkelen.
- Bepaalt met de leidinggevende welke activiteiten hij daartoe moet ondernemen.
- Onderneemt de met de leidinggevende afgesproken activiteiten.
- Past in overleg nieuwe werkwijzen toe.
- Houdt zich op de hoogte van documentatie.
- Volgt trainingen en/of cursussen.
- Stelt zich open voor persoonlijke ontwikkeling en handelt hiernaar.
- Informeert regelmatig naar en staat open voor nieuwe ontwikkelingen.
- Stimuleert collega's zichzelf voortdurend te ontwikkelen.

Competentie 9. Gaat goed om met veranderingen

Gedragscriteria Machinist

- Houdt zich op de hoogte van veranderingen.
- Gaat op een juiste wijze om met onduidelijkheid en onzekerheid.
- Past zich aan veranderende omstandigheden aan.
- Adviseert over activiteiten voor verdere ontwikkeling.
- Draagt bij aan vernieuwing en verbetering.
- Neemt het initiatief om nieuwe ontwikkelingen te volgen.
- Levert een actieve bijdrage aan de invoering van veranderingen en vernieuwingen.

Competentie 10. Begeleidt collega's

Gedragscriteria Machinist

- Zorgt voor een goede introductie van nieuwe collega's.
- Geeft instructie over uit te voeren werkzaamheden.
- Sluit bij instructie aan bij de kennis en ervaring van de collega's.
- Demonstreert hoe vakhandelingen het beste kunnen worden uitgevoerd.
- Geeft de collega's ruimte om vragen te stellen en checkt of de collega's de uitleg begrijpen.
- Observeert de collega's bij het uitvoeren van de geïnstrueerde vakhandeling.
- Geeft collega's heldere, eerlijke en constructieve feedback over hun uitgevoerde vakhandelingen.
- Stimuleert en motiveert collega's.
- Gaat zorgvuldig om met vertrouwelijke gegevens.
- Houdt rekening met de situatie van de individuele medewerker.
- Voert werkgesprekken met de collega's die hij begeleidt.
- Let op non-verbale communicatie.
- Onderneemt actie als de situatie daarom vraagt.
- Evalueert het verloop van de begeleiding.

Competentie 12. Registreert gegevens en rapporteert

Gedragscriteria Machinist

- Legt relevante gegevens vast in de daarvoor van toepassing zijnde documenten.
- Geeft duidelijke, complete en relevante informatie.
- Werkt nauwkeurig.
- Werkt volgens procedures en voorschriften.
- Rapporteert gegevens en bevindingen aan betrokkenen.

Competentie 14. Bewaakt het werkproces

Gedragscriteria Machinist

- Signaleert afwijkingen in het procesverloop.
- Bepaalt wanneer afwijkingen of storingen moeten worden gemeld.
- Werkt volgens procedures en voorschriften.
- Wisselt informatie uit met collega's en/of leidinggevende.
- Neemt verantwoordelijkheid voor het werkproces.
- Neemt verantwoordelijkheid voor de kwaliteit en veiligheid.
- Overziet consequenties van (ver-)storingen op veiligheid, kwaliteit en procesverloop.
- Interpreteert de informatie op de juiste wijze.
- Helpt collega's bij het oplossen van problemen.
- Ziet toe op juist gebruik van de juiste PBM's.
- Controleert de voortgang en resultaten van het werkproces.

Competentie 15. Handelt klantgericht

Gedragscriteria Machinist

- Is representatief.
- Toont interesse en luistert actief.
- Geeft duidelijk aan wat kan en wat niet kan.
- Informeert de klant over de werkzaamheden.
- Speelt in op de veranderde situatie en past de werkwijze hierop aan in overleg met leidinggevende.
- Verwijst zo nodig door naar (gespecialiseerde) collega's.
- Geeft advies als daarom gevraagd wordt.
- Denkt mee, geeft ook ongevraagd advies.
- Beperkt hinder ten gevolge van de werkzaamheden tot een minimum.
- Zorgt na afloop van de werkzaamheden voor een opgeruimde werkplek.
- Voorkomt aanleidingen voor klachten zoveel mogelijk.
- Neemt elke klacht serieus en zorgt voor opvolging.

KERNTAAK 2. UITVOEREN VAN REINIGINGSWERKZAAMHEDEN

Werkproces 2.1 Voert reinigingswerkzaamheden uit

Beschrijving werkproces

De Machinist voert de reinigingswerkzaamheden met de reinigingsmachines en reinigingsapparatuur.

Tevens worden door de Machinist diverse ondersteunende taken uitgevoerd, zoals het bedienen of hanteren van slangen. Hij past de juiste laad- en losmethodiek toe en houdt rekening met bijzondere voorwaarden bij het laden en lossen.

Resultaat

- Het behandelde object is klaar voor de volgende behandeling.
- Het werk is binnen de afgesproken tijd en volgens opdracht uitgevoerd.
- De opdrachtgever is tevreden met het opgeleverde werk.
- Het reinigingsproces is optimaal uitgevoerd.

Werkproces 2.2 Vervoert (gevaarlijke) stoffen

Beschrijving werkproces

De Machinist (DV, Allround) ziet er op toe dat het gebruikte materiaal wordt opgeruimd en volgens geldende voorschriften afgevoerd. Stoffen worden op een veilige en milieuverantwoorde manier afgevoerd.

De vloeistoffen worden gelost op de toegewezen losplaats, op locatie of bij een extern bedrijf.

Resultaat

- Stoffen zijn volgens richtlijnen aangeboden voor afvoer.

Werkproces 2.3 Afronden van werkzaamheden

Beschrijving werkproces

De Machinist ziet erop toe dat machines, apparatuur schoon worden meegenomen en de werkplek schoon wordt achtergelaten.

Nadat alles is schoongemaakt zorgt hij dat alles ordelijk en veilig wordt opgeborgen.

Resultaat

- De werkplek is schoon.
- Het werk is binnen de afgesproken tijd en volgens opdracht uitgevoerd.

Werkproces 2.4 Klein onderhoud en verhelpen (kleine) storingen

Beschrijving werkproces

De Machinist verhelpt van kleine storingen of mankementen.

Hij maakt melding van storingen en noodzakelijk technisch onderhoud.

Resultaat

- Kleine storingen zijn op de juiste manier verholpen.
- Storingen zijn op de juiste manier aan de juiste persoon gemeld.

KEUZES EN DILEMMA'S BIJ KERNTAAK 2

- Beslissen wanneer hij moet overleggen met collega's en/of leidinggevende.
- Altijd controleren of er veilig gewerkt kan worden.
- Bij het uitvoeren van de werkzaamheden onder alle omstandigheden rekening houden met alle richtlijnen, procedures en veiligheidsvoorschriften.

VAKKENNIS EN VAARDIGHEDEN BIJ KERNTAAK 2

Vakkennis

Zie Kerntaak 1

Vaardigheden

Zie Kerntaak 1

BEROEPSCOMPETENTIES BIJ KERNTAAK 2

Competenties 1, 3, 5 t/m 10 en 12, 14 en 15 gelden ook voor Kerntaak 2.

Aanvullend geldt voor Kerntaak 2 ook competentie 4.

Competentie 4. Klein onderhoud en controleren apparatuur

Gedragscriteria Machinist

- Pleegt eenvoudig klein onderhoud.
- Controleert de veiligheidsvoorzieningen op het materieel.
- Signaleert afwijkingen aan apparatuur.
- Overlegt indien nodig met collega's en leidinggevende.
- Werkt volgens procedures en voorschriften.
- Raadpleegt de handleiding.
- Gebruikt het juiste gereedschap.
- Houdt de werkplek overzichtelijke en schoon.
- Gebruikt de voorgeschreven PBM's.
- Initieert ad hoc onderhoud.
- Ziet toe op de uitvoering van onderhoudswerk.

KERNTAAK 3. FUNCTIONEEL LEIDING GEVEN

Werkproces 3.1 Verzorgt instructies en sturing

Beschrijving werkproces

De Machinist informeert en instrueert de medewerkers met betrekking tot de werkzaamheden en de veiligheid.

De Machinist staat open voor vragen van medewerkers en ondersteunt ze.

Hij ziet toe op het ordentelijk uitvoeren van de werkzaamheden en geeft aanwijzingen waar nodig.

Resultaat

- De medewerkers weten wat er van hen verwacht wordt.
- De medewerkers zijn duidelijk geïnstrueerd.

Werkproces 3.2 Controleert en lost problemen op

Beschrijving werkproces

De Machinist controleert het uitgevoerde werk regelmatig en geeft de medewerker feedback over de uitkomst van de controles.

Als er problemen ontstaan, onderzoekt de Machinist het probleem.

Hij lost het probleem op in samenwerking met de medewerkers en/of in overleg met collega's of zijn leidinggevende.

Resultaat

- De controles zijn uitgevoerd.
- De problemen zijn opgelost.
- De medewerkers weten wat er van hen verwacht wordt.

KEUZES EN DILEMMA'S BIJ KERNTAAK 3

- Altijd controleren of er veilig gewerkt kan worden.
- Afweging maken tussen stoppen of doorgaan.
- Bij het leiding geven aan de werkzaamheden houdt hij onder alle omstandigheden rekening met alle procedures en veiligheidsvoorschriften.
- Kunnen inschatten wanneer sturing nodig is.
- Beslissen wanneer hij moet overleggen met collega's en/of leidinggevende.
- Weten hoe om te gaan met verschillende culturen.
- Weten hoe om te gaan met problemen van en/of tussen collega's.

VAKKENNIS EN VAARDIGHEDEN BIJ KERNTAAK 3

Vakkennis

Zie Kerntaak 1

Vaardigheden

Zie Kerntaak 1

BEROEPSCOMPETENTIES BIJ KERNTAAK 3

*Competenties 1 t/m 3, 5 t/m 10 en 12 gelden ook voor Kerntaak 3.
Aanvullend geldt voor Kerntaak 3 ook competentie 11.*

Competentie 11. Stuurt collega's aan

Gedragscriteria Machinist

- Definieert opdrachten voor medewerkers.
- Houdt bij de verdeling van het werk rekening met de kwaliteiten van medewerkers.
- Bewaakt de voortgang van de werkzaamheden en stelt prioriteiten.
- Voorziet medewerkers van de noodzakelijke informatie.
- Geeft duidelijk aan wat er van medewerkers verwacht wordt.
- Spreekt medewerkers aan op hun verantwoordelijkheid.
- Betrekt de medewerkers bij de organisatie van het werkproces.
- Signaleert spanningen en handelt ernaar.
- Maakt problemen bespreekbaar en zoekt naar oplossingen.
- Creëert werkomstandigheden met optimaal functionerende medewerkers.
- Houdt bij de omgang rekening met verschillen tussen medewerkers.

KERNTAAK 4. RITTEN UITVOEREN

Werkproces 4.1 Bereidt de rit voor

Beschrijving werkproces

De Machinist bereidt de rit voor. Hij zorgt ervoor dat hij fysiek gezond is en dat hij geen sporen van drugs, alcohol of medicijnen (die de rijvaardigheid beïnvloeden) in zijn lichaam heeft.

Hij bekijkt welke route hij gaat rijden en hoeveel tijd hij daarbij nodig heeft. Hij controleert of hij alle benodigde documenten bij zich heeft.

Voor aanvang van de rit voert de Machinist een rijklaarcontrole uit.

Resultaat

- De rit is veilig en efficiënt voorbereid.

Werkproces 4.2 Voert de rit uit

Beschrijving werkproces

De Machinist laadt en lost de wagen en overlegt indien nodig met belanghebbenden.

Hij controleert de ladingdocumenten en zorgt ervoor dat deze goed worden ingevuld. Eventuele problemen met de documenten lost hij op. De Machinist beantwoordt vragen over de documenten van ladingbelanghebbenden en inspecteurs.

De Machinist manoeuvreert de wagen in alle situaties en bestuurt de wagen in het verkeer en op de terreinen bij de klanten, waarbij hij de verkeers-, of lokale regels toepast. Hij rijdt zuinig en veilig.

De **Machinist (DV, Allround)** vervoert zo nodig gevaarlijke stoffen.

Resultaat

- De rit is veilig en efficiënt uitgevoerd.
- Alle documenten zijn correct en afgetekend.
- De lading is op de juiste plek veilig gelost.

Werkproces 4.3 Handelt bij incidenten

Beschrijving werkproces

De Machinist treedt handelend op bij incidenten en ongevallen. Hij neemt maatregelen om meer schade of gevaar te voorkomen, draagt zorg voor zijn eigen veiligheid, de veiligheid van medeweggebruikers en/of collega's, volgt procedures op en schakelt zo nodig hulpdiensten in.

Resultaat:

- De rit is veilig en efficiënt uitgevoerd.
- Het incident of ongeval is adequaat afgehandeld.

KEUZES EN DILEMMA'S BIJ KERNTAAK 4

- Altijd controleren of er veilig gewerkt kan worden.
- Afweging maken tussen stoppen of doorgaan.
- Bij het uitvoeren van de ritten houdt hij onder alle omstandigheden rekening met alle procedures en veiligheidsvoorschriften.
- Beslissen wanneer hij moet overleggen met collega's en/of leidinggevende.

VAKKENNIS EN VAARDIGHEDEN BIJ KERNTAAK 4

Vakkennis

Zie kerntaak 1

Vaardigheden

Zie kerntaak 1

BEROEPSCOMPETENTIES BIJ KERNTAAK 4

Competenties 1, 2, 4, 5, 7 t/m 9, en 12 gelden ook voor kerntaak 4.

Aanvullend geldt voor kerntaak 4 ook competentie 13.

Competentie 13. Rijdt met een vrachtwagen

Gedragscriteria Machinist

- Voert de rijklaarcontrole van de wagen uit voor vertrek.
- Anticipeert op wet-, weers- en verkeersomstandigheden.
- Handelt volgens de verkeersregels en relevante gedragsregels, aanwijzingen en verkeerstekens.
- Rijdt bewust en houdt rekening met de relatie tussen milieuaspecten en rijstijl.
- Beperkt de verkeersrisico's voor andere weggebruikers, zichzelf en de wagen.
- Hanteert een energiezuinige rijstijl.
- Arriveert op de afgesproken tijd op de plaats van bestemming.
- Gebruikt communicatieapparatuur zonder nadelige gevolgen voor de verkeersveiligheid.
- Blijft op de hoogte van veiligheid, milieu en vakbekwaamheid.
- Zet gereedschappen en apparatuur vast op de wagen.
- Manoeuvreert de wagen onder alle omstandigheden bij de werk- of losplek.
- Wikkelt de administratie af betreffende de ritten.
- Houdt zich aan Arbo-, veiligheids- en milieuregels en bedrijfsvoorschriften.
- Verwisselt een wiel.

Ontwikkelingen

In dit hoofdstuk worden relevante ontwikkelingen voor het beroep beschreven. De diverse onderwerpen geven aan in hoeverre het beroep kan veranderen onder invloed van vernieuwingen. De informatie over de ontwikkelingen is gebaseerd op informatie van deskundigen uit de sector.

ARBEIDSMARKT, TRENDS EN INNOVATIES

Duurzame inzetbaarheid en een leven lang leren zijn belangrijke ontwikkelingen in de arbeidsmarkt en ook relevant voor de sector Industriële Reiniging. Hoe flexibeler de medewerker inzetbaar is, hoe beter het bedrijf is toegerust op toekomstige eisen. Ook als het bedrijf deze niet direct ziet aankomen of kan voorspellen.

Een andere factor die hier genoemd kan worden zijn de technische vernieuwingen in materieel dat gebruikt wordt en de eisen die aan materialen gesteld worden. Technieken die ook voor de sector Industriële Reiniging kunnen zorgen voor effectievere of efficiëntere oplossingen bij de uitvoering van werkzaamheden.

Tenslotte kan in dit verband ook genoemd worden de toenemende aandacht voor duurzaamheid, milieu en klimaat. Dit zal ook de komende jaren een belangrijke factor zijn bij het wel of niet doorvoeren van innovaties.

Ontwikkelingen waar de sector voortdurend over na moet denken om veiligheid en kwaliteit te kunnen blijven borgen.

Voor actuele ontwikkelingen, trends en innovaties wordt hier verwezen naar:

Orsima: www.orsima.nl

SITO: www.sito-online.nl

WETGEVING EN REGELGEVING

De wet- en regelgeving op het gebied van milieu, hygiëne en Arbo is voor de beroepen in de sector Industriële Reiniging van belang. Daarnaast hebben deze beroepen te maken met regelgeving op het gebied van gevaarlijke stoffen en fysieke belasting (waaronder geluid) en het werken op hoogte.

In de Arbocatalogus is de wettelijke Arbo-regelgeving verder uitgewerkt in arbeidsomstandighedenbeleid door het private domein (werkgevers en werknemers in de sector).

Belangrijke onderwerpen zijn:

- Explosiegevaar
- (Gevaarlijke) stoffen
- Geluid
- Besloten ruimten

Tenslotte noemen we hier ook de cao Orsima die geldt voor de werknemers in de sector.

Colofon

Ontwikkeld door:

ISEO Consult – Mevrouw C. Freling

In samenwerking met de branche:

De heer P. Korver

De heer F. Joling

De heer A. Kluwen

In opdracht van:

Orsima – Mevrouw M. de Peuter

Verantwoording:

Vastgesteld door de Vaste Commissie van Orsima.

Datum en plaats:

5 mei 2025 te Gorinchem

Bronnen

Bij de ontwikkeling van dit beroepscompetentieprofiel zijn de volgende bronnen geraadpleegd:

- Orsima, website www.orsima.nl
- Stichting Industriële Reiniging, website www.sir-safe.nl
- Handboek Drukvacuümreinigen 2024, rev01
- Stichting Samenwerken Voor Veiligheid (SSVV), website www.vca.nl
- NLQF, website www.nlqf.nl
- BCP Machinist IR, Orsima, januari 2021
- Opleidingsprogramma's Orsima (Begeleiden)
- SITO, website www.sito-online.nl